

MUS141 YARDIMCI PİYANO I
Doç. Elif ÖNAL ÇUBUKÇU

P. I. TSCHAIKOVSKY “GENÇLİK ALBÜMÜ” OP.39

No.16 OLD FRENCH SONG

Bu parçanın sol elinde alt partide bağ ile uzatılmış ve üst parti çalınırken tutulması gereken sol notaları görülmektedir (Örnek 1). Bu sol notaları alt partide tutulu iken üst parti çalınır. 2. ölçüde 3. parmak ile si bemol çalınırken, ikinci vuruşa gelindiğinde bu si bemol tutulu iken tekrar sol basılmalıdır. Aynı şekilde 7. ölçüde alt partideki fa diyez ve re notaları, üst partide 1. parmak ile iki vuruş do tutulurken çalınır.

4. ve 6. ölçülerin ikinci vuruşlarındaki sol notasında, aşağı ve yukarı olmak üzere iki tane nota sapı bulunmaktadır. Bunun anlamı; sol notasının, iki yatay partiden oluşan sol elin her iki partisine de ait bir nota oluşudur. Bu yazılış kafa karıştırmamalı ve bu sol notası dörtlük çalınmalıdır. Ancak parti çalışması yapıldığında –yani alt ve üst partiler ayrı ayrı çalındığında veya söylendiğinde veya bir parti çalınıp diğeri söylendiğinde- bu sol notasının her iki partide de olduğu unutulmamalıdır.

Parça çalışılırken, sol elin tek çalışılmasına da önem verilmelidir. Bu, hem iki partili sol elin iki partisinin de iyice öğrenilmesi ve takip edilmesini hem de cümlelemenin oturtulmasını kolaylaştırır. Üst partide görülen bağlar, aynı zamanda cümlelemeyi de işaret eder. 2. ölçü orta partideki iki vuruşluk si bemol cümle sonu olarak hafif çalınır ve 3. ölçüdeki yeni cümleye geçerken bu si bemol koparılır ve mi bemole bağlanmaz. Ancak o sırada alt partide tutulu olan solün kopmamasına ve tutulu kalmasına da dikkat edilmelidir.

6. ölçünün birinci vuruşu ile ikinci vuruşu bağlı yazılmıştır ve sol notası ikinci kere çalındığında si bemole bağlanması istenmiştir. Ancak 6. ölçünün 7. ölçüye bağlanması daha önemlidir ve bu bağl yapılabilmesi için ikinci vuruştaki sol notasının 2. parmakla çalınması gerekir. Ancak bu sol 2. parmakla çalındığı zaman birinci vuruşa bağlanamaz. Bu durumda bir seçim yapılmalıdır: 4. ölçüye bakıldığında çok benzer olduğu, ancak bağının farklı olduğu ve kesildiği görülür. Bu durum ve 6. ölçüden 7. ölçüye geçiş bağının da feda edilemeyeceği göz önüne alınırsa bu bağl

yapmamak ve ikinci sol'e 2. parmak alınarak bir sonraki akora bağlamak tercih edilmelidir.

Örnek 1 (1-7. ölçüler, sol el fa anahtarı)

Parçanın teması olan sağ el girişinin parmak numaralarına bakacak olursak, ilk cümle 4. parmak ile bitmesine karşın devamında aynı notanın 3. parmak ile çalınması istenmiştir. Aynı şekilde 4. ölçüde 3. parmak ile biten re notasının devamında, aynı notaya 2. parmak alınması istenmiştir. Bu ayrıntılara dikkat etmek ve bu parmak numaralarını kullanmak gerekir. Bu tür repete (tekrar edilen) notalara farklı parmak alınmasının önerilmesinin birkaç sebebi vardır. Bir sebebi, artikülasyon ve cümlelemenin daha kaliteli duyurulacağı parmakların kullanılmasıdır. 2. ölçüdeki parmak değişimi buna bir örnektir. Auftakt ile başlayan 3. ölçüdeki cümlenin, geldiği gibi 4. parmak ile başlayıp 4-3-4-5-3-4 ile çalınması, 3-4-5 parmak kombinasyonlarının zayıf ve dengesiz olması sebebi ile artikülasyon ve cümleme açısından kaliteli bir sonuç vermeyecektir. Bu sebeple ikinci cümle 3. parmak ile başlatılıp 3-2-3-4-2-3 gibi dengeli ve etli parmaklar ile çalınarak istenen artikülasyon elde edilir. Repete notalara farklı parmak yazılmasının bir diğer sebebi ise, devamındaki cümlenin gelişi ve aynı parmak ile başlanıldığı vakit çalınamayacak parmalara ulaşacak olmasıdır. 4. ölçüdeki parmak numarası değişimi buna örnektir. Auftakt ile başlayan 5. ölçüdeki cümle, geldiği gibi 3. parmak ile başlasaydı, devamında si bemol'e 1. parmak gelecekti. Siyah tuşa 1. parmak gelmesi ise, belli durumlar dışında çok da istenmeyen bir durumdur ve buradaki cümleye hiç uygun değildir.

Örnek 2 (1-7. ölçüler, sağ el)

Örnek 3'te verilen sol el akorlarının bağlanması istenmiştir. Birinci akorun üst sesi olan sol ikinci akorda da vardır. Doğal olarak ardarda gelen iki nota bağlanamaz. Bu durumda bu iki akor bağlanırken sol notasının çalındığı 1. parmak kaldırılır ve tekrar basılırken 4-2 ile çalınan do-mi akoru 3. parmak ile çalınan re notasına bağlanır. Akordaki notanın ikinci akorda da bulunduğu ve bağlanması istenen akorlar bağlanırken, tekrar edilen notanın rahatlıkla kaldırılıp tekrar basılması ve bu durumdan çekinilmemesi gerekir. Akor yine de bağlıymış gibi duyulacak, tekrar kaldırılıp basılan nota bu bağlı akor hissine zarar vermeyecektir.

Örnek 3 (22-23. ölçüler, sol el fa anahtarı)

Sol elde Örnek 4.'te görülen arpej aralıklarının parmak numaralarına bakacak olursak, arpej parmaklarının önerilmediğini göreceğiz. Bunun sebebi şudur: Ölçülerin son notaları ile ardından gelen ölçünün ilk notaları oldukça uzak aralıktır. Bu atlamanın kazasız ve rahat yapılabilmesi için sol elin en köşe parmağı yani 1. parmak ile bitip diğer köşe parmağı olan 5. parmak ile başlaması uygun olacaktır. Her ölçünün 5. parmak ile başlaması zaten doğal olarak ele gelen bir durumdur. Fakat ölçülerin son notalarının 1. parmak olması için ara notaların parmak numaraları da ona göre organize edilmiştir. Örnekteki ilk ölçüde siyah tuş olan mi bemole 1. parmağın önerildiği görülmektedir. Yukarıdaki bahsettiğimiz gibi, siyah tuşlara 1. parmak alınması belli durumlar dışında tercih edilmemektedir. Ancak burada mi bemole 1. parmak almanın eksileri, diğer ölçüye giderken yaşanacak olan tehlikenin riskinden daha küçüktür. Bu durumda tercihimiz mi bemole 1. parmak alacak şekilde bir parmak numarası organizasyonu olmalıdır. Aynı durum örneğin 4. ölçüsünde de vardır: ölçü sonundaki fa diyez siyah tuşuna 1. parmak alınarak ardından gelen akora güvenli bir oturuş sağlanmakta olacaktır.

Örnek 4 (17-21. ölçüler, sol el)

Parçanın son ölçüsü Örnek 5'te görüldüğü gibi 4 yatay partide gelmiştir. Burada soprano (üst) partisindeki la tutulu iken altındaki alto partisinde re çalınmaktadır. Bu re notası tutulu iken de üst partide sol çalınmaktadır. Burası özel olarak çalışılmalı ve tutulu seslere özen gösterilmelidir. Akorlar birbirine bağlanırken pedal kullanılabileceği gibi, parmak ile de bağlanabilmelidir. Aşağıda önerilen parmak numaraları zor ve karışık gibi gözükse de ideal numaralardır ve öğrenildiği vakit çalınması zor olmayacaktır. Yine de her vuruşta pedal kullanılması, sağ elin üst partisindeki tekrarlanan sol notasının ve sol elin ikinci ve üçüncü akorlarında tekrar basılan re notasının kopma sesini yumuşatacaktır ve önerilmektedir.

Örnek 5 (31-32. ölçüler)